

Звіт

про діяльність Державної служби України з безпеки на транспорті
у 2023 році

Заходи державного нагляду (контролю) за безпекою на наземному транспорті

Відповідно до Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 року № 103 (зі змінами) (далі – Положення), одним із основних завдань Укртрансбезпеки є здійснення державного нагляду (контролю) за безпекою на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті.

Державний контроль у сфері автомобільного транспорту спрямований на забезпечення безпечного та якісного функціонування транспорту, захисту прав споживачів під час їх транспортного обслуговування, захисту національного ринку транспортних послуг та суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері транспорту, створення рівних умов для роботи всіх суб'єктів господарювання, що здійснюють свою діяльність у сфері транспорту.

За період 2023 року посадовими особами територіальних органів Укртрансбезпеки здійснено заходи державного нагляду (контролю) в частині проведення рейдових перевірок (перевірок на дорозі), за результатами яких:

- складено протоколів про адміністративне правопорушення – 805, зокрема за статтями КУпАП: ст. 132-1 – 26, ст.132-2 – 59, ст. 133-1 – 411, частина перша ст. 164 – 321; ст.188-57 – 59;

- винесено постанов про накладення адміністративного стягнення – 471;

- винесено постанов про застосування адміністративно-господарських штрафів – 43 101;

Сума застосованих адміністративно-господарських штрафів складає – 530,58 млн. грн.

Перераховано до Державного бюджету України – 377,49 млн. грн.

Упродовж 2023 року посадовими особами Укртрансбезпеки винесено 13 039 постанов у справі про адміністративне правопорушення у сфері безпеки на автомобільному транспорті, зафіксоване в автоматичному режимі.

Загальна сума застосованих фінансових санкцій становить – 196,97 млн. грн. До Державного бюджету України перераховано 227,56 млн. грн.

На період воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 р. № 64 «Про введення воєнного стану в Україні», постановою Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» припинено проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду (далі – Постанова № 303).

Водночас, пунктом 2 Постанови № 303 визначено: за наявності загрози, що має негативний вплив на права, законні інтереси, життя та здоров'я людини, захист навколишнього природного середовища та забезпечення безпеки держави, а також для виконання міжнародних зобов'язань України протягом періоду воєнного стану дозволити здійснення позапланових заходів державного нагляду (контролю) на підставі рішень центральних органів виконавчої влади, що забезпечують формування державної політики у відповідних сферах.

З урахуванням Постанови № 303, відповідно до пункту 7 частини третьої статті 19 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», відповідно до вимог абзаців четвертого та дев'ятого частини першої статті 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», підпункту 2 пункту 5 Положення та погоджень Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України Департаментом державного нагляду (контролю) за безпекою на наземному транспорті та посадовими особами територіальних органів Укртрансбезпеки у 2023 році проведено 184 позапланових заходів державного нагляду (контролю), з них:

- у сфері автомобільного транспорту – 17,
- у сфері міського електричного транспорту – 20,
- у сфері залізничного транспорту – 15.

за дотримання ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності – 132.

За результатами проведених позапланових заходів державного нагляду (контролю):

у сфері автомобільного транспорту – виявлено 333 порушення, винесено 12 приписів, складено 2 протоколи про адміністративне правопорушення за статтею 188 -57 КУпАП.

у сфері міського електричного транспорту – виявлено 130 порушень, винесено 11 приписів про усунення порушень, складено 1 протокол про адміністративне правопорушення за статтею 188 -57 КУпАП;

у сфері залізничного транспорту – виявлено 96 порушень, складено 15 актів перевірок, винесено 11 приписів про усунення порушень, вжито 14 заборонних заходів;

за дотримання ліцензіатами ліцензійних умов провадження господарської діяльності – виявлено 593 порушень ліцензійних умов, складено 140 актів перевірок додержання ліцензіатами ліцензійних умов, 44 протоколи про адміністративне правопорушення за порушення вимог частин 6, 7 статті 164 КУпАП, видано 92 розпорядження про усунення порушень ліцензійних умов та анульовано 20 ліцензій на підставі актів.

Поряд з цим, упродовж звітнього періоду Департаментом державного нагляду (контролю) за безпекою на наземному транспорті прийнято участь:

у засіданні Міжвідомчої робочої групи з питань прискореного перегляду інструментів державного регулювання господарської діяльності, утвореної постановою Кабінету Міністрів України від 13 січня 2023 року № 44, на предмет

скасування окремих застарілих видів державного контролю та нагляду, усунення дублювання функцій контролю різних державних органів, приведення норм, що регулюють здійснення контролю в окремих сферах, у відповідність до принципів та засад державного нагляду (контролю);

у засіданні приймальної комісії з допуску трамвайних вагонів типу TRAM 2000 до експлуатації на маршрутах м. Вінниця, переданих транспортним підприємством VBZ (м. Цюрих) відповідно до Угоди про «Надання технічної та фінансової допомоги для передачі вживаних трамваїв до м. Вінниця (II фаза)» між Урядом Швейцарської Конфедерації з однієї сторони та містом Вінниця і КП «Вінницька транспортна компанія» з другої сторони;

у засіданні приймальної комісії з приймання нового зразка трамвайного вагону типу Konstal 105Na, отриманого комунальним підприємством «Конотопське транспортне управління» (м. Конотоп), який є новим зразком на території України.

З метою правового врегулювання процедури реалізації Державною службою України з безпеки на транспорті повноваження щодо проведення реєстрації та обліку трамваїв і тролейбусів Департаментом розроблено проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення відомчої реєстрації та ведення обліку трамвайних вагонів і тролейбусів». Наразі проєкт постанови направлено на погодження до центральних органів виконавчої влади.

Також розроблено та направлено до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення обов'язкового технічного контролю трамваїв і тролейбусів та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 06 лютого 1997 р. № 149», який визначає процедуру проведення обов'язкового технічного контролю щодо технічного стану трамваїв і тролейбусів, за результатами якого встановлюється їх придатність до експлуатації (або неможливість експлуатації).

Для реалізації вказаного порядку Департаментом було проведено закупівлю блокуючих пристроїв, за допомогою яких у разі відмови водія транспортного засобу, що має ознаки порушення нормативів вагових або габаритних параметрів, виконати рішення про супроводження транспортного засобу, рух транспортного засобу тимчасово блокується.

Крім того, розроблено та направлено до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України проєкт змін до Порядку проведення рейдових перевірок (перевірок на дорозі), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 листопада 2006 року № 1567, яким передбачається можливість цифровізації результатів проведення рейдових перевірок (перевірок на дорозі), та спрощення процедури їх оформлення, сприятиме підвищенню якості, мінімізації впливу людського фактору та забезпеченню дієвого контролю за роботою посадових осіб Укртрансбезпеки, а також сплатою штрафів.

З метою удосконалення нормативно-правового регулювання питань у сфері обігу карток (картки водія), що використовуються в цифрових контрольних

пристроях (тахографах), виходячи із положень ЄУТР та із урахуванням Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 165/2014 від 4 лютого 2014 року про тахографи на дорожньому транспорті, скасування Регламенту Ради (ЄЕС) № 3821/85 про реєструвальне обладнання на дорожньому транспорті та внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 561/2006 про гармонізацію деякого соціального законодавства, пов'язаного з дорожнім транспортом, Департаментом здійснено розробку проєкту наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури «Про внесення змін до Порядку обігу карток, що використовуються в цифрових контрольних пристроях (тахографах)» з відповідними супровідними документами направлено до Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Для цифровізації дій інспектора проводиться доопрацювання та тестування бази «Є-Інспектор», що сприятиме підвищенню ефективності здійснення заходів державного контролю на автомобільному транспорті та прийнятті рішень.

Програмний сервіс «ЄІнспектор» забезпечить:

- прозорість проведення перевірок та зниження корупційних ризиків під час виконання службових обов'язків;

- можливість аналізу помилок при здійсненні перевірок;

- систематизація дій, які здійснює інспектор під час проведення перевірки;

- можливість онлайн перегляду проведення перевірки та безпосередніх дій інспектора під час складання акту завдяки програмному забезпеченню «ЄІнспектор».

Станом на сьогодні ЄІнспектор проходить тестування у структурних підрозділах Державної служби України з безпеки на транспорті.

Наказом Державної служби України з безпеки на транспорті від 21 квітня 2023 року № 250 створено робочу групу з вироблення ефективного механізму здійснення контролю за нелегальними автомобільними перевезеннями (далі – робоча група).

До складу робочої групи увійшли представники органу законодавчої влади, центральних органів виконавчої влади, судової влади, представники вищих навчальних закладів та представники спілок і громадських організацій.

Так на останньому засіданні членами робочої групи Протоколом від 04 грудня 2023 року № 24/3.1/17-23 було погоджено редакцію змін до законодавства та вирішено рекомендувати народним депутатам Верховної Ради IX скликання – членам робочої групи, розглянути можливість внесення відповідних змін на розгляд Верховної Ради України.

Також, підпунктом 15⁻¹ пункту 5 Положення визначено, що Укртрансбезпека відповідно до покладених на неї завдань здійснює державний ринковий нагляд у межах сфери своєї відповідальності.

Проте, відповідно до вимог Постанови № 303 та постанови від 03 травня 2022 року № 550 «Про припинення здійснення державного контролю нехарчової продукції в умовах воєнного стану» впродовж 2023 року планові та позапланові

заходи державного ринкового нагляду посадовими особами Укртрансбезпеки не здійснювались.

З метою обговорення нагальних питань, пов'язаних зі станом готовності системи ринкового нагляду України до укладення Угоди про оцінку відповідності та прийнятності промислових товарів (далі – Угода АСАА), взято участь у 3 засіданнях Координаційної Ради Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономіки).

Взято участь у 12 узгоджувальних нарадах при Мінекономіки, а саме:

10 щодо обговорення пропозицій до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення державного ринкового нагляду та системи технічного регулювання відповідно до вимог Європейського Союзу»;

2 щодо обговорення пропозицій до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку розроблення та перегляду секторальних планів ринкового нагляду, моніторингу та звітування про їх виконання».

Також, взято участь у 3 зустрічах Мінекономіки з органами державного ринкового нагляду щодо підготовки до проходженням другої фази попередньої оціночної місії Європейського Союзу.

У рамках підготовки до зустрічі з представниками Представництва Європейського Союзу в Україні з питань опрацювання рекомендацій ЄС у рамках підготовки до укладення Угоди АСАА розроблено та надано пропозиції до Дорожньої карти навчання та розвитку людського потенціалу для всіх працівників, які працюють у національній системі інфраструктури якості, згідно з рекомендаціями за результатами місії.

Також, взято участь в інтерв'юванні з європейськими експертами, з метою проходження другої фази попередньої оціночної місії Європейського Союзу, зокрема щодо готовності системи державного ринкового нагляду до Угоди АСАА.

У рамках сприяння приведення українського законодавства у відповідність до ключових європейських стандартів і технічних регламентів взято участь у заході, який проводився Організацією Об'єднаних Націй з промислового розвитку (UNIDO), Європейським комітетом з електротехнічної стандартизації (CEN-CENELEC) та іншими європейськими і міжнародними партнерами.

З метою підвищення рівня інформованості та правової обізнаності суб'єктів господарювання (імпортерів нових частин та обладнання, які можуть бути встановлені та/або використані на колісних транспортних засобах) в частині дотримання вимог законодавства у сфері державного ринкового нагляду організовано та проведено вебінар на тему: «Проведення перевірок характеристик продукції Укртрансбезпекою, як органом ринкового нагляду, за повідомленням митного органу про призупинення митного оформлення продукції». Окрім того, під час проведення вебінару обговорено проблемні питання, які виникають при здійсненні державного ринкового нагляду.

Слід зазначити, що у 2022 році Укртрансбезпекою було розроблено проект Закону України «Про внесення змін до статті 300-2 Кодексу України про

адміністративні правопорушення», зареєстрований за №8285 від 15.12.2022 та включений до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання постановою ВРУ №2911-IX від 07.02.2023. Проте на голосування не виносився.

Пізніше вказаний проєкт постановою ВРУ №3369-IX від 05.09.2023 було включено до порядку денного вже десятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання. Проте на голосування знову не виносився.

Проблеми, які може вирішити проєкт:

- законодавець закріпив короткі строки для добровільної сплати штрафів за постановами про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу за правопорушення у сфері безпеки на автомобільному транспорті. Проєкт передбачає збільшення такого строку з 10 до 15 днів;

- законодавець закріпив значно коротші строки для пред'явлення до виконання саме постанов у сфері безпеки на автомобільному транспорті в порівнянні із іншими виконавчими документами, що ускладнює забезпечення виконання таких постанов. Проєкт прирівнює такі строки (строк пред'явлення постанов до виконання зростає з 30 днів до 3 місяців).

Надання адміністративних послуг

Надання адміністративних послуг за 2023 рік:

- прийнято рішень про видачу нових ліцензій - 10 056 ліцензій на провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом, перераховано до державного бюджету 31 005 568,00 грн.;

- прийнято рішення про видачу 5 ліцензій на провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом, перераховано до державного бюджету 13420 грн;

- видано 9859 дозволів на міжнародні регулярні перевезення пасажирів, в результаті чого, до державного бюджету перераховано 2 011 827,54 грн;

- видано 36582 дозволів на поїздку територією іноземних держав під час виконання перевезень вантажів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні та перераховано до державного бюджету 1 798 371,12 грн;

- видано 4363 дозволів на поїздку територією іноземних держав під час виконання нерегулярних перевезень пасажирів автомобільним транспортом у міжнародному сполученні та перераховано до державного бюджету 461 081,84 грн;

- видано 55 дозволів на перевезення пасажирів на міжобласних автобусних маршрутах загального користування та перераховано до державного бюджету 20 918,15 грн.

Впроваджено новий цифровий інструмент, а саме: в особистому кабінеті перевізника підсистеми «Ліцензування» автоперевізник може самостійно сформувати Витяг про прийняття рішення на отримання ліцензії.

Розроблено та надіслано на погодження до заінтересованих органів:

- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом», погоджений Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України листом від 27.12.2023 № 1040/0/5-23;

- проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку здійснення відомчої реєстрації та ведення обліку трамваїв (трамвайних вагонів) і тролейбусів», погоджений Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України листом від 11.12.2023 № 997/0/5-23.

Розроблено інтерактивні реєстри міжнародних, міжміських та приміських маршрутів загального користування, що виходять за межі території області (міжобласні маршрути), що дає змогу фільтрації маршрутів, пошук маршрутів для пасажирів, забезпечення електронного обігу інформації для перевізників, перевірки актуальності та легальності маршруту.

Організація безпеки, розслідування аварій та подій

Відповідно до Порядку реалізації експериментального проєкту з організації управління чергами автомобільних транспортних засобів перед міжнародними пунктами пропуску через державний кордон України для автомобільного сполучення за допомогою електронної системи «Електронна черга перетину кордону», за участю Укртрансбезпеки, запроваджено на 16 міжнародних пунктах пропуску через державний кордон України для автомобільного сполучення, а саме: у грудні 2022 року «Ягодин - Дорогуськ», а вже у травні 2023 року «Устилуг - Зосин», «Краківець - Корчова», «Шегині - Медика», «Рава-Руська - Гребенне», «Нижанковичі - Мальховіце», «Ужгород - Вишне Немецьке», «Чоп (Тиса) - Захонь», «Дяково - Халмеу», «Порубне - Сірет», «Орлівка - Ісакча», «Рені - Джурджулешть», «Виноградівка - Вулканешти», «Мамалига - Крива», «Старокозаче - Тудора», «Могилів-Подільський - Отач». На міжнародних пунктах пропуску «Ягодин – Дорогуськ», «Рава-Руська – Гребенне» та «Краківець – Корчова» окрім того діє черга «Товари 1-24 групи УКТЗЕД».

Міжнародні пункти пропуску «Ягодин - Дорогуськ», «Нижанковичі - Мальховіце» та «Устилуг – Зосин» діють також для пропуску порожніх вантажівок.

Крім того, на міжнародних пунктах пропуску «Устилуг - Зосин», «Ягодин - Дорогуськ», «Краківець - Корчова», «Шегині - Медика», «Порубне - Сірет», «Мамалига - Крива», «Чоп (Тиса) - Захонь» та «Ужгород - Вишне Немецьке» функціонує черга для пасажирських перевезень (автобусів).

Вищевказаним Порядком визначено, що Укртрансбезпека є суб'єктом реалізації експериментального проєкту з організації управління чергами автомобільних транспортних засобів перед міжнародними пунктами пропуску

через державний кордон України для автомобільного сполучення за допомогою електронної системи «Електронна черга перетину кордону».

Укртрансбезпека проводить технічне розслідування та аналіз причин дорожньо-транспортних пригод, катастроф, аварій, подій на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті, веде облік таких катастроф, аварій, пригод, подій, розробляє профілактичні заходи щодо запобігання їх виникненню і контролює проведення цих заходів.

З метою зниження рівня аварійності та ступеня тяжкості наслідків дорожньо-транспортних пригод на пасажирському автомобільному транспорті і посилення державного контролю (нагляду) за безпекою перевезень під час виконання пасажирських перевезень автобусами, в період з 1 по 31 серпня 2023 року Укртрансбезпекою проведено комплекс профілактичних заходів на пасажирському автомобільному транспорті «Автобус – 2023».

Крім того, з метою забезпечення безпеки перевезень пасажирів і вантажів, зниження рівня аварійності та ступеня тяжкості наслідків дорожньо-транспортних пригод і посилення державного контролю (нагляду) за безпекою перевезень під час виконання перевезень на автомобільному транспорті загального користування в зимовий період, Укртрансбезпекою протягом грудня проводився комплекс профілактичних заходів на автомобільному транспорті «Перевізник зима».

З метою встановлення обставин та організаційних, кваліфікаційних і технічних причин виникнення дорожньо-транспортних пригод, катастроф, аварій та розроблення профілактичних заходів щодо запобігання їх виникненню проводиться технічне розслідування дорожньо-транспортних пригод, катастроф, аварій на автомобільному та міському електричному транспорті.

Протягом 2023 рік Укртрансбезпекою забезпечено проведення 422 технічні розслідування дорожньо-транспортних пригод на автомобільному та міському електричному транспорті.

Проведений аналіз технічних розслідувань на автомобільному транспорті показав, що основними причинами настання цих дорожньо-транспортних пригод є порушення Правил дорожнього руху.

Крім того, супутніми причинами, що призвели до ДТП є недотримання автотранспортного законодавства автомобільними перевізниками та водіями транспортних засобів, а саме:

- недотримання водіями режиму праці та відпочинку 303 випадки (71,80%);
- використання для перевезення пасажирів транспортних засобів переобладнаних з вантажних транспортних засобів 30 випадків (7,11%);
- відсутність необхідного рівня кваліфікації персоналу та забезпечення його підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, водіїв транспортних засобів 269 випадків (63,74%);
- не забезпечується проведення автомобільними перевізниками стажувань та інструктажів з безпеки руху для водіїв 232 випадки (54,98 %);

- не забезпечується проведення своєчасного та належного виконання регламентних робіт з технічного обслуговування та ремонту транспортних засобів 219 випадків (51,90%).

- не забезпечується дотримання законодавства в частині безпеки дорожнього руху та охорони праці 227 випадків (53,79%);

- не відповідність матеріально-технічної бази зазначеним вимогам, або її відсутність 205 випадків (48,58%);

- не належний контроль технічного та санітарного стану транспортних засобів 147 випадків (34,83%);

- не належна організація та контроль за своєчасним проходженням водіями медичного огляду 107 випадків (25,36%);

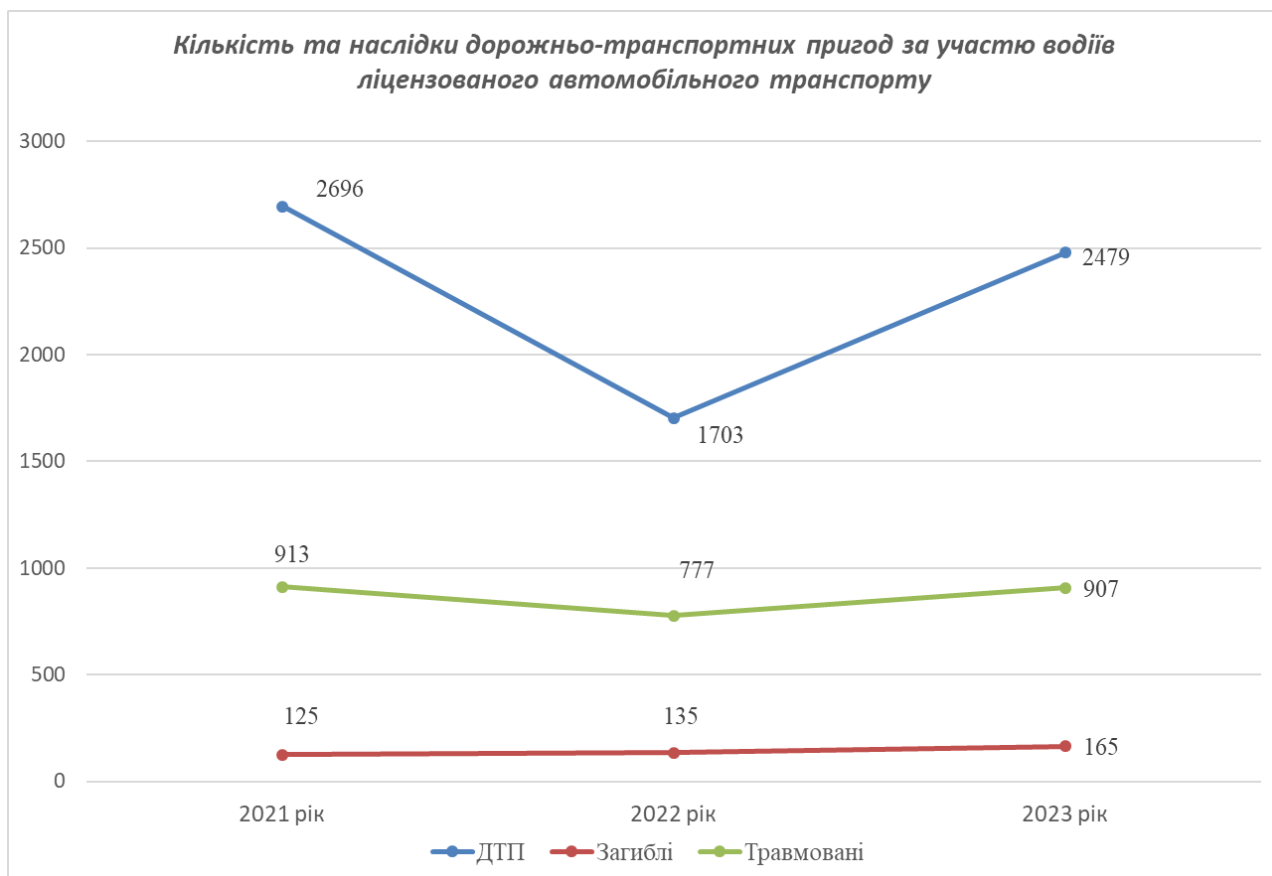
- не забезпечується організація проходження періодичного навчання водіїв методів надання першої домедичної допомоги потерпілим внаслідок дорожньо-транспортних пригод 179 випадків (42,42%);

- не забезпечується дотримання законодавства в частині обов'язкового особистого страхування від нещасних випадків на транспорті 123 випадки (29,15%).

Протягом 2023 року Державною службою України з безпеки на транспорті забезпечувалася реалізація державної політики у сфері безпеки на автомобільному транспорті загального користування (далі – автомобільний транспорт), міському електричному, залізничному транспорті.

Незважаючи на вжиття з боку Укртрансбезпеки системних заходів щодо забезпечення належного рівня безпеки на наземному транспорті та проведення роботи із попередження виникнення дорожньо-транспортних пригод, стан справ з аварійністю продовжує залишатися складним.

Стан аварійності на автомобільному транспорті загального користування

Рис. 1. Кількість дорожньо-транспортних пригод та наслідки за участю водіїв ліцензованого автомобільного транспорту за 2021 – 2023 роки

Назва показника (класифікація та наслідки аварійних подій)	Кількісні значення показника		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
ДТП	2696	1703	2479
у тому числі за участю водіїв автобусів	2220	1215	1480
у тому числі за участю водіїв вантажних автомобілів	398	466	986
у тому числі за участю водіїв легкових автомобілів-таксі	78	22	13
Загинуло осіб	125	135	165
у тому числі за участю водіїв автобусів	76	72	62
у тому числі за участю водіїв вантажних автомобілів	49	62	101
у тому числі за участю водіїв легкових автомобілів-таксі	0	1	2
Травмовано осіб	913	777	907
у тому числі за участю водіїв автобусів	821	668	700
у тому числі за участю водіїв вантажних автомобілів	80	102	196
у тому числі за участю водіїв легкових автомобілів-таксі	12	7	11

Таблиця 1. Кількість ДТП, загиблих та травмованих у них осіб за участю водіїв автомобільного транспорту загального користування за 2021 - 2023 роки

Стан аварійності на міському електричному (трамвай, тролейбус) транспорті

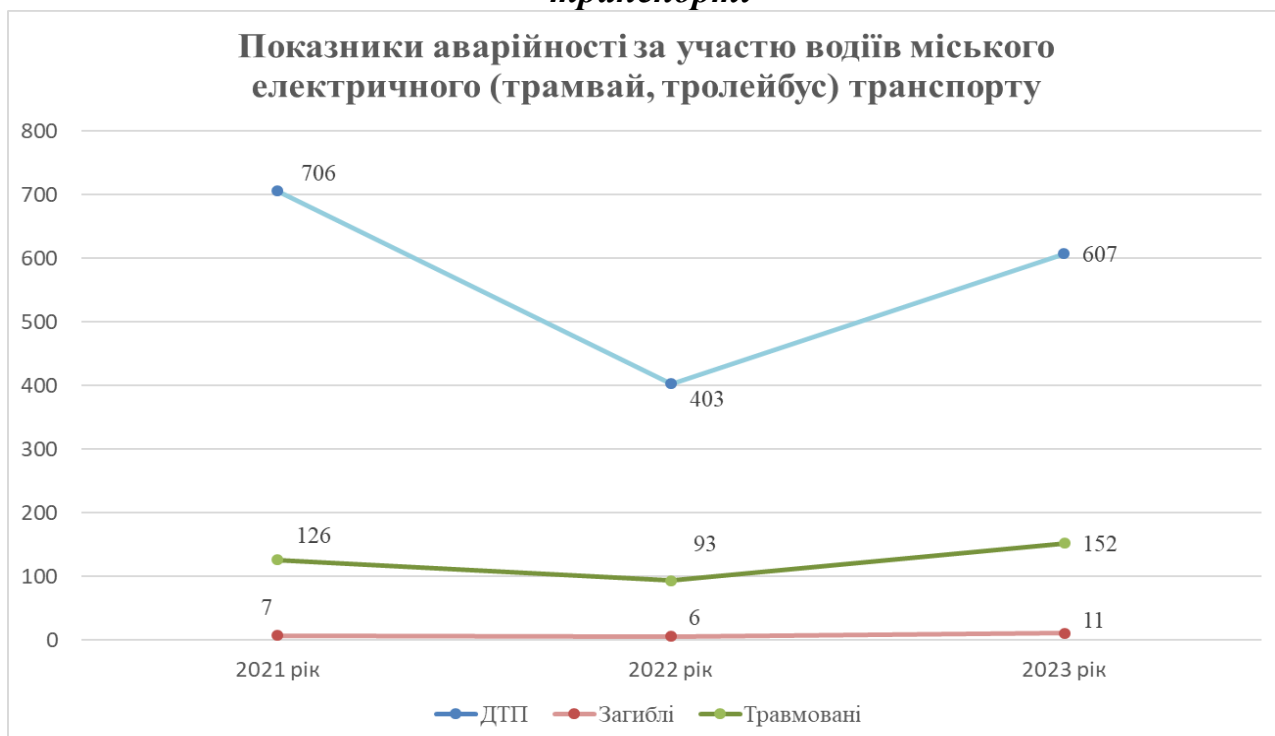

Рис. 2. Кількість дорожньо-транспортних пригод та наслідки за участю водіїв міського електричного (трамвай, тролейбус) транспорту за 2021 – 2023 роки

Назва показника (класифікація та наслідки аварійних подій)	Кількісні значення показника		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
ДТП	706	403	607
у тому числі за участю водіїв тролейбусів	491	259	407
у тому числі за участю водіїв трамвайних вагонів	215	144	200
Загинуло осіб	7	6	11
у тому числі за участю водіїв тролейбусів	1	4	3
у тому числі за участю водіїв трамвайних вагонів	6	2	8
Травмовано осіб	126	93	152
у тому числі за участю водіїв тролейбусів	76	63	97
у тому числі за участю водіїв трамвайних вагонів	50	30	55

Таблиця 2. Кількість ДТП, загиблих та травмованих у них осіб за участю водіїв рухомого складу міського електричного транспорту за 2021 – 2023 роки

Стан аварійності на залізничному транспорті

Рис. 3. Кількість транспортних подій на залізничному транспорті за 2021 – 2023 роки

Таблиця 3. Стан аварійності на залізничному транспорті України за 2021 – 2023 роки.

Назва показника (класифікація транспортних подій)	Кількість транспортних подій			Загинуло осіб			Травмовано осіб		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Катастрофи	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Аварії	716	349	360	266	156	168	191	114	109
Аварії зі сторонніми особами, завдані рухомим складом залізничного транспорту, що переміщався	456	251	276	266	156	168	191	114	109
Зіткнення, сходження з рейок рухомого складу залізничного транспорту	260	98	84	0	0	0	0	0	0
Інциденти	579	252	396	0	0	0	0	0	0
Всього	1296	601	756	266	156	168	191	114	109

У 2023 році спостерігається динаміка зменшення кількості аварій, які сталися внаслідок сходження рухомого складу залізничного транспорту з рейок на коліях загального використання при виконанні поїзної роботи, що складає не більше 20 % від загальної кількості таких аварій.

В період з 01 січня по 31 грудня 2023 року Укртрансбезпекою забезпечено проведення 6 технічних розслідувань аварій на залізничному транспорті, з них 5 транспортних подій, що сталися на коліях загального користування при виконанні поїзної роботи.

Проведений за 12 місяців 2023 року аналіз причин аварій на залізничному транспорті за результатами технічних розслідувань показав, що основними причинами транспортних подій на залізничному транспорті стало недотримання працівниками залізничного транспорту суб'єктів господарювання вимог:

Правил технічної експлуатації залізниць України, затверджених наказом Міністерства транспорту України від 20 грудня 1996 року № 411, в частині порушення вимог:

- утримання і ремонту залізничних колій (зокрема під'їзних залізничних колій);
- експлуатації рухомого складу залізничного транспорту;
- видача в експлуатацію рухомого складу залізничного транспорту з несправним основним обладнанням, що загрожує безпеці руху;
- управління гальмами у вантажних поїздах;
- технічного обслуговування та поточного, деповського ремонту рухомого складу залізничного транспорту (зокрема вантажних вагонів);
- режиму ведення поїзда локомотивними бригадами;
- виконання маневрової роботи на під'їзних коліях.

Серед місць зосередження випадків травматизму на залізничному транспорті лідирують залізничні переїзди, де за період 2023 року сталося 64 ДТП, у яких 9 осіб загинули та 12 осіб було травмовано. Найпоширенішими причинами ДТП на переїздах є помилки водіїв автомобілів, порушення водіями правил дорожнього руху та інші. Близько 80% ДТП трапляються на залізничних переїздах, обладнаних сигналізацією, але без чергового працівника.

В Україні, для забезпечення безпеки на залізничних переїздах застосовуються пристрої огороження, що діють за принципом фіксованої відстані (світлофорна сигналізація, дорожні знаки). Суть ідеї полягає в необхідній і достатній функції забезпечення безпеки руху на переїзді своєчасним і надійним повідомленням водіям автотранспортних засобів і пішоходам про наближення поїзда. Проте в умовах підвищення швидкостей та інтенсивності руху транспорту ці пристрої огороження виявляються все менш ефективними.

Функція своєчасного й надійного сповіщення водіїв автотранспортних засобів і пішоходів про наближення поїзда виявилася дійсно необхідною, але зовсім недостатньою для забезпечення високого рівня безпеки.

На сьогодні використовувати пристрої, які у сукупності з вищенаведеними пристроями здатне нейтралізувати практично всі фактори ризику на залізничних переїздах, є:

- зрівнювання часу сповіщення про наближення поїзда;
- контроль аварійності на переїздах;
- автоматична реєстрація порушення правил руху водіями автотранспорту;
- сповіщення машиніста поїзда, що наближається, про ситуацію на переїзді;
- обладнання переїздів камерами відеонагляду, з контролем за станом переїздів працівником.

Нормативно-правове забезпечення

Наказом Укртрансбезпеки від 27 грудня 2022 р. № 663 затверджено Орієнтовний план розробки Державною службою України з безпеки на транспорті проєктів нормативно-правових актів на 2023 рік, яким заплановано розроблення 17 проєктів нормативно-правових актів.

Укртрансбезпекою протягом 2023 року розроблено та подано на розгляд Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України такі проєкти нормативно-правових актів:

проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку супроводження транспортного засобу, що має ознаки порушення нормативів вагових або габаритних параметрів, до найближчого місця зважування (на відстань не більше 50 кілометрів) для здійснення габаритно-вагового контролю, а також заборони подальшого руху такого транспортного засобу».

Як результат - прийнято постанову Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 513 «Про затвердження Порядку супроводження автомобільного транспортного засобу, що має ознаки порушення нормативів вагових або габаритних параметрів, до найближчого місця зважування для здійснення габаритно-вагового контролю, а також заборони подальшого руху такого автомобільного транспортного засобу»;

проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 188-⁵⁷ Кодексу України про адміністративні правопорушення» (закріплення підстав для притягнення до адміністративної відповідальності за невиконання законних вимог посадових осіб Укртрансбезпеки щодо перевірки (окрім рейдової перевірки (перевірки на дорозі) додержання вимог законодавства про автомобільний, міський електричний, залізничний транспорт, усунення у визначені строки порушень законодавства про автомобільний, міський електричний, залізничний транспорт або створення перешкод для виконання покладених на посадових осіб Укртрансбезпеки обов'язків, завдань);

проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом» (приведення у відповідність до Закону України від 02 жовтня 2019

р. № 139-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності»);

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про обробку інформації в електронному сервісі «Заявка на перетин 18-60» (з метою виконання завдань в інтересах оборони держави та її національної безпеки в частині встановлення процедури обробки та захисту інформації щодо осіб, які здійснюють перетин державного кордону відповідно до пунктів 2-8 та 2-9 Правил перетинання державного кордону громадянами України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 1995 р. № 57);

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 09 червня 2011 р. № 929» (необхідність усунення суперечностей між назвами центральних органів виконавчої влади в постанові Кабінету Міністрів України від 09 червня 2011 р. № 929 та постанові Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 р. № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади»);

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту» (проект спрямований на внесення змін до Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 18 лютого 1997 р. № 176, у зв'язку з відсутністю правових підстав для забезпечення здійснення контролю за дотриманням автомобільними перевізниками вимог актів законодавства щодо здійснення автомобільних нерегулярних пасажирських перевезень);

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України» (розроблено відповідно до Закону України «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 р. № 2073-IX та передбачено можливість цифровізації результатів проведення рейдових перевірок (перевірок на дорожі), що спростить процедуру їх оформлення, сприятиме підвищенню якості, мінімізації впливу людського фактору та забезпеченню дієвого контролю за роботою посадових осіб Укртрансбезпеки, а також сплатою штрафів);

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом» (приведення у відповідність із законами України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку ліцензування господарської діяльності» від 02 жовтня 2019 р. № 139-IX, «Про страхування» від 18 листопада 2021 р. № 1909-IX та «Про адміністративну процедуру» від 17 лютого 2022 р. № 2073-IX);

проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 738 та від 11 лютого 2015 р. № 103» (спрямований на правове врегулювання актами Кабінету

Міністрів України повноваження Державної служби України з безпеки на транспорті, передбаченого абзацом десятим частини сьомої статті 6 Закону України «Про автомобільний транспорт», щодо ведення реєстру сертифікатів затвердження типу і виданих виробниками сертифікатів відповідності колісних транспортних засобів та обладнання);

проект наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Про затвердження Положення про Комісію Державної служби України з безпеки на транспорті з припинення доступу ліцензіата до Єдиного комплексу інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті» (спрямований на запобігання дискреції при прийнятті Комісією рішення щодо припинення доступу ліцензіата на три місяці до Єдиного комплексу інформаційних систем у сфері безпеки на наземному транспорті);

проект наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Про затвердження Порядку подання звітності про дорожньо-транспортні пригоди та їх наслідки підприємствами міського електричного транспорту усіх форм власності до Державної служби України з безпеки на транспорті» (обумовлене відсутністю на теперішній час єдиного порядку інформування та подання звітності про дорожньо-транспортні пригоди та їх наслідки підприємствами міського електричного транспорту усіх форм власності до Державної служби України з безпеки на транспорті та форм подання таких звітів);

проект наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Про затвердження Змін до Порядку ведення обліку та здійснення аналізу причин катастроф, аварій, дорожньо-транспортних пригод та пожеж на автомобільному та міському електричному транспорті (трамвай, тролейбус)» (врегулювання питання особливостей подання відомостей підприємствами міського електричного транспорту про дорожньо-транспортні пригоди та їх наслідки до Державної служби України з безпеки на транспорті та затвердження форми подання таких відомостей);

проект наказу Міністерства розвитку громад, територій та інфраструктури України «Про затвердження Положення про форменний одяг посадових осіб Державної служби України з безпеки на транспорті» (нормативне врегулювання питання забезпечення посадових осіб Державної служби України з безпеки на транспорті, які здійснюють рейдові перевірки (перевірки на дорозі) щодо додержання автомобільними перевізниками вимог законодавства про автомобільний транспорт, форменим одягом);

надано пропозиції до Мінінфраструктури щодо внесення змін до законів України «Про залізничний транспорт», «Про міський електричний транспорт», «Про транспорт», «Про автомобільний транспорт» з метою приведення їх положень у відповідність до Закону України «Про адміністративну процедуру»;

Проекти спрямовані на підвищення якості роботи Укртрансбезпеки, належне виконання функцій і завдань, визначених Положенням про Державну службу України з безпеки на транспорті, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 103 (зі змінами), та законами України з питань безпеки на наземному транспорті.

Наказом Укртрансбезпеки від 29 грудня 2021 р. № 1035 було затверджено Орієнтовний план розробки Державною службою України з безпеки на транспорті проєктів нормативно-правових актів на 2022 рік, яким заплановано розроблення 15 проєктів нормативно-правових актів.

З метою позбавлення корупційних ризиків, посилення контролю за веденням договірної роботи та за ефективним планування закупівель наказом Укртрансбезпеки від 19 квітня 2022 р. № 242 затверджено Положення про договірну роботу в Державній службі України з безпеки на транспорті.

Встановлено основні засади організації договірної роботи та механізм взаємодії структурних підрозділів Укртрансбезпеки при підготовці, погодженні, підписанні договорів, а також їх реєстрації, зберіганні та виконанні; введено та закріплено поняття ініціатора договору та закупівлі; закріплено механізм розрахунку ціни договору (встановлено контроль за ціноутворенням у договорі); запроваджено погодження проєктів договорів через систему документообігу; запроваджено перевірку контрагентів та бенефіціарів; розроблено примірні форми договорів (поставка, про надання послуг тощо).

Наказом від 06 травня 2022 р. № 8-Г було додатково затверджено Порядок здійснення закупівель.

У 2023 році Юридичним департаментом опрацьовано 303 проєкти договорів.

Орієнтовна сума економії для бюджету за 2022 та 2023 становила близько 1 млн грн.

Результатом заходів з удосконалення договірної роботи є відсутність протягом 2022 та 2023 років кримінальних проваджень та слідчих дій у сфері державних публічних закупівель та укладення договорів Укртрансбезпекою.

Ведення судово-претензійної роботи.

Протягом 2022-2023 років велась безперервна робота з вдосконалення організаційно-правових засад діяльності юридичної служби Укртрансбезпеки.

Запроваджені структурні зміни юридичної служб дозволили уникнути корупційних ризиків через централізацію управління роботою юристів територіальних органів, налагодження належного фінансування матеріально технічної бази юридичної служби (поштові послуги, папір, заправка картриджів), належного фінансування судового збору.

У 2023 році наказом від 14 грудня 2023 р. № 788 у новій редакції затверджено Положення про порядок ведення претензійно-позовної роботи в апараті Державної служби України з безпеки на транспорті та її територіальних органах, яким суттєво оновлено підхід до ведення претензійно-позовної роботи.

У 2023 році Укртрансбезпекою подано 16 регресних позовів, предметом яких є відшкодування в судовому порядку збитків, завданих держбюджету внаслідок виплати працівникам за судовими рішеннями сум вимушеного прогулу, та органами прокуратури було подано 3 таких позови в інтересах

Укртрансбезпеки. Із них станом на 31 грудня 2023 року судом першої інстанції було задоволено 1 позов Укртрансбезпеки на суму 105 185,82 грн.

У 2023 році працівниками Укртрансбезпеки до суду було подано лише три позови про скасування наказів про притягнення до дисциплінарної відповідальності та, водночас, протягом 2022-2023 років працівниками не заявлялись позови про поновлення на роботі.

У 2023 році Юридичним департаментом подано до господарських судів 549 позовних заяв про стягнення плати за проїзд автомобільними дорогами загального користування, очікувана сума надходження до держбюджету становить 7 613 958 грн.

У 2023 році до Юридичного департаменту надійшло 4153 судових справ про оскарження постанов про накладення адміністративно-господарських штрафів за порушення статті 60 Закону «Про автомобільний транспорт» та оскарження постанов про притягнення до відповідальності за правопорушення у сфері автомобільного транспорту, зафіксовані в автоматичному режимі.

У 2023 році за участі юристів Юридичного департаменту судами винесені 3529 рішення у справах за позовами перевізників до Укртрансбезпеки про застосування адміністративно-господарських санкцій на підставі Закону України «Про автомобільний транспорт» та штрафів у справах про адміністративні правопорушення у сфері безпеки на автомобільному транспорті, зафіксовані в автоматичному режимі.

За результатами розгляду вказаної кількості справ ухвалено 2257 рішень на користь Укртрансбезпеки, на користь перевізників ухвалені судові рішення у 1272 справах.

Для порівняння: у 2022 році надійшло 2535 справ з такими позовами. 1024 рішень у цих справах ухвалено на користь Укртрансбезпеки було 682 рішення на користь перевізників; у 2021 році таких справ було 2807, з яких 850 рішень на користь Укртрансбезпеки було 1261 рішення на користь перевізників.

Всі судові рішення, ухвалені на користь перевізників у 2023 році, пройшли процедуру оскарження в апеляційному та касаційному порядку та подано 377 касаційних скарг до Верховного Суду. Наразі отримано близько 30 постанов Верховного Суду із правовими висновками щодо застосування норм права, які Укртрансбезпека застосовує під час реалізації контрольної функції.

Очікувана сума надходжень до держбюджету штрафів за цією категорією спорів становить 115 032 909 грн.

У 2023 році Юридичним департаментом висловлено юридичні позиції по двом конституційним скаргам перевізників щодо конституційності законів, якими регулюється притягнення до адміністративної відповідальності власників транспортних засобів за адміністративні правопорушення у сфері безпеки на автомобільному транспорті, зафіксовані в автоматичному режимі (скарга № 18/223 від 04 липня 2023 р. гр. Гасяка В. В. та скарга № 18/277 від 21 серпня 2023 р. гр. Диняка С. В.).

Юридичні позиції Укртрансбезпеки по конституційним скаргам спрямовані на захист принципу індивідуалізації юридичної відповідальності та презумпції невинуватості особи, визначення поняття «триваюче правопорушення», суспільного інтересу щодо додержання належної юридичної процедури притягнення винного до юридичної відповідальності за вчинене правопорушення і суспільного інтересу в існуванні транспортної інфраструктури та безпечному користуванню нею, зв'язок між порушенням габаритно-вагових норм та наслідками для транспортної інфраструктури України.

Подання конституційних скарг є свідченням належного представництва інтересів Укртрансбезпеки юристами Юридичного департаменту, неухильного дотримання ними законодавства, що веде до позбавлення перевізників можливості уникати відповідальності за допущені ними порушення вимог законодавства про автомобільний транспорт та завдання шкоди інтересам суспільства та держави.

Заходи, щодо запобігання корупційним проявам в Укртрансбезпеці

У 2023 році Відділом з питань запобігання та виявлення корупції Державної служби України з безпеки на транспорті (далі – Відділ) відповідно до Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом Національного агентства з питань запобігання корупції 27 травня 2021 року № 277/21, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 липня 2021 року за № 914/36536, в межах повноважень на постійній основі вживалися вичерпні заходи щодо реалізації антикорупційного законодавства, а саме запобігання і недопущення корупційних проявів у діяльності Укртрансбезпеки.

12 жовтня 2023 року набрав чинності ЗУ «Про внесення змін до деяких законів України про визначення порядку подання декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, в умовах воєнного стану», яким було поновлено деякі напрямки антикорупційної політики України, які були призупинені у зв'язку з військовою агресією російської федерації.

На його виконання, Відділом розроблено та проведено комплекс заходів, щодо виконання положень чинного антикорупційного законодавства.

Так, дорученням № 106/12/13-23 від 24.10.2023 визначено заходи щодо проведення спеціальних перевірок та необхідність у їх проведенні стосовно осіб, які призначені у період дії воєнного стану, на посади державної служби категорії «Б» в Укртрансбезпеці.

Відповідно до наказу Укртрансбезпеки від 08.11.2023 № 716 «Про організацію та проведення заходів у Державній службі України з безпеки на транспорті з вилучення декларацій суб'єктів декларування з відкритого доступу публічної частини Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» Відділом вжито вичерпних заходів щодо направлення визначеної інформації до Національного

агентства з питань запобігання корупції, також надіслано листи до Головного управління Національної гвардії України, Генерального штабу Збройних сил України, Державної прикордонної служби України щодо вилучення декларацій працівників Укртрансбезпеки, які увільнені від роботи у зв'язку з призовом на військову службу.

Водночас, з метою забезпечення контролю за поданням державними службовцями та працівниками Укртрансбезпеки – суб'єктами декларування електронної декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, у порядку та строки, встановлені Законом України «Про запобігання корупції», підготовлено та скеровано до структурних підрозділів доручення № 111/12/13-23 від 16.11.2023 яким визначено необхідні заходи.

У той же час, за наданою інформацією Департаменту роботи з персоналом, Відділом було надіслано близько 400 електронних листів нагадувань працівникам Укртрансбезпеки, які були звільненні протягом 2021-2022 років, щодо необхідності подання декларацій.

Окрім цього, на постійній основі доводилась актуальна інформація, щодо змін в антикорупційному законодавстві.

Відділом, спільно з іншими структурними підрозділами Укртрансбезпеки розроблено проєкт Кодексу етичної поведінки працівників Державної служби України з безпеки на транспорті, що має на меті формування в суспільстві позитивної репутації Державної служби України з безпеки на транспорті, авторитету та довіри до її працівників, створення високопрофесійного середовища та сприятливого морально-психологічного клімату в Укртрансбезпеці, а також забезпечення інформування громадян про норми етичної поведінки працівників Укртрансбезпеки стосовно них.

Проєкт Кодексу спрямований на уніфікацію етичних вимог до працівників Укртрансбезпеки, в тому числі, з урахуванням Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування затверджених наказом Національного агентства України з питань державної служби від 05 серпня 2016 року № 158, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 31 серпня 2016 року за № 1203/29333.

Відповідно до статті 19 Закону України «Про запобігання корупції», Антикорупційної стратегії на 2021-2025 роки, затвердженої Законом України від 20 червня 2022 р., Державної антикорупційної програми на 2023 – 2025 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 04 березня 2023 р., Положенням про Державну службу України з безпеки на транспорті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2015 р. № 103 (із змінами), наказу Національного агентства з питань запобігання корупції від 28 грудня 2021 р. № 830/21 «Про вдосконалення процесу управління корупційними ризиками», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 17 лютого 2022 р. за № 219/37555 та наказу Укртрансбезпеки № 261 від 26.04.2023 розпочато розробку Антикорупційної програми Державної служби України з безпеки на транспорті на 2024-2026 роки.

Слід зазначити, що протягом звітного періоду проведено величезний об'єм

роботи, в розрізі підготовки аналітичних матеріалів, проведення індивідуального та сфокусованого групового інтерв'ювання, як з працівниками Укртрансбезпеки так і з зовнішніми та внутрішніми стейкхолдерами.

Відповідно до Плану оцінювання корупційних ризиків та підготовки антикорупційної програми Державної служби України з безпеки на транспорті на 2024-2026 роки забезпечено:

визначення функцій та активів Укртрансбезпеки, що становлять значну економічну цінність;

встановлено внутрішні та зовнішні заінтересовані сторони Укртрансбезпеки, проведено аналіз характеру їх відносин з організацією;

складено перелік нормативно-правових актів та розпорядчих документів, що регулюють діяльність Укртрансбезпеки;

проведено аналіз результатів оцінювання корупційних ризиків за попередній період, заходів впливу на них, оцінки ефективності їх виконання;

проведено опитування (анкетування) зовнішніх та внутрішніх заінтересованих сторін, здійснено аналіз та узагальнення отриманої інформації;

досліджено стратегічні плани діяльності, плани реформування, програми розвитку, нових проєктів та інших програмних документів Укртрансбезпеки;

проведено аналіз результатів аудитів, перевірок, проведених щодо Укртрансбезпеки, інших організацій, які виконують подібні функції або реалізують подібні процеси, узагальнення та документування зібраної інформації про можливі факти вчинення корупційних і пов'язаних з корупцією правопорушень, функції та процеси, з якими такі факти пов'язані;

проведено аналіз звернень та скарг на діяльність Укртрансбезпеки, її окремих працівників, узагальнення та документування інформації про можливі факти вчинення корупційних, пов'язаних з корупцією правопорушень, функції та процеси, з якими такі факти пов'язані, частоту надходження скарг;

проведено аналіз матеріалів дисциплінарних проваджень та службових розслідувань; рішень судів у справах про притягнення працівників Укртрансбезпеки до адміністративної, кримінальної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних з корупцією правопорушень; рішень судів у кримінальних, адміністративних, господарських справах, учасником яких були Укртрансбезпека або її працівники та інші організації, які виконують подібні функції або реалізують подібні процеси, та їх працівники;

проведено аналіз відомостей, які містяться у відкритих інформаційних системах, реєстрах і базах даних, у тому числі у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з корупцією правопорушення;

проведено вивчення аналітичних матеріалів за результатами аналізу корупційних ризиків, проведеного Національним агентством, а також аналітичні матеріали інших державних, міжнародних, громадських інституцій з питань запобігання та протидії корупції та з інших питань, які пов'язані із діяльністю Укртрансбезпеки;

проведено аналіз відомостей із засобів масової інформації, соціальних мереж, інших відкритих джерел інформації про можливі факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень працівниками

Укртрансбезпеки та працівниками інших організацій, які виконують подібні функції або реалізують подібні процеси;

проаналізовано та погоджено перелік функцій (окремих процесів) у діяльності Укртрансбезпеки, потенційно вразливих до корупції, для їх оцінювання на предмет виявлення корупційних ризиків;

проаналізовано, ідентифіковано та визначено рівні корупційних ризиків за їх елементами.

Відповідно до пункту 12 розділу 3 Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженого наказом Національного агентства з питань запобігання 27 травня 2021 року № 277/21, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 14 липня 2021 року за № 914/36536, уповноважений підрозділ з метою виконання покладених на нього завдань проводить аналіз потенційних та наявних контрагентів, протягом звітного періоду Відділом проведено перевірку 31 контрагента за результатами проведених тендерних закупівель Укртрансбезпекою, за результатами чого сформовано відповідні довідки, окрім цього, з метою попередньої перевірки перевірено 170 потенційного контрагента.

Також, з метою зміцнення основ із забезпечення національної безпеки в умовах військової агресії російської федерації проти України, Відділом на офіційному вебсайті Укртрансбезпеки було впроваджено рубрику повідом про колаборанта з метою виявлення колаборантів та фактів їх колабораційної діяльності, та надати можливість кожному, у цей надскладний час для України, зробити внесок у надважливу роботу, зорієнтувавши зусилля в напрямку виявлення фактів колабораційної діяльності осіб, осіб уповноважених на виконання функцій держави.

Підвищення рівня фахових знань та загального рівня поінформованості з питань запобігання та протидії корупції в Укртрансбезпеці

Відділом з питань запобігання та виявлення корупції на постійній основі надавалася методична та консультаційна допомога з питань дотримання вимог антикорупційного законодавства, у тому числі шляхом надсилання інформаційних листів.

Зокрема, відповідно до вимог розділу III Антикорупційної програми, а також зважаючи на оголошення воєнного стану в Україні уповноваженим підрозділом з питань запобігання та виявлення корупції Укртрансбезпеки підготовлено інформаційні матеріали та 13.03.2023 проведено навчальні заходи для працівників Укртрансбезпеки на теми «Заповнення і подання декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» та «Фінансовий контроль та моніторинг способу життя», які в подальшому були поширені в електронному вигляді та проведено відповідний зріз знань шляхом проведення тестування.

23.05.2023 Відділом було проведено вступний тренінг для членів Робочої групи з оцінювання корупційних ризиків у Державній службі України з безпеки на транспорті на тему «Розробка антикорупційної програми та оцінка

корупційних ризиків», з метою початку розробки антикорупційної програми на 2024-2026 роки.

20.06.2023 Відділом було проведено навчальний захід на тему «Відповідальність за корупційні злочини та адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, та превенція їх вчинення» матеріали на дану тематику в подальшому були поширені в електронному вигляді та проведено відповідний зріз знань шляхом проведення тестування.

18.09.2023 Відділом було проведено навчальний захід на тему «Основні заходи запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» матеріали на дану тематику в подальшому були поширені в електронному вигляді та проведено відповідний зріз знань шляхом проведення тестування.

22.09.2023 Відділом було проведено навчальний захід на тему «Заповнення і подання декларацій особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» матеріали на дану тематику в подальшому були поширені в електронному вигляді та проведено відповідний зріз знань шляхом проведення тестування.

22.12.2023 Відділом було проведено навчальний захід на тему «Захист прав викривачів» матеріали на дану тематику в подальшому були поширені в електронному вигляді та проведено відповідний зріз знань шляхом проведення тестування.

Крім цього, наказом Укртрансбезпеки № 755 від 28.11.2023 розроблено та затверджено пам'ятку щодо дотримання антикорупційного законодавства та відомість по її дотриманню.

Пам'ятка має на меті спрощення проведення інструктажу керівниками територіальних органів для працівників перед виходом на заходи державного контролю, з метою дотримання ними антикорупційного законодавства, запобігання вчиненню корупційних правопорушень та порушень, пов'язаних з корупцією, забезпечення позитивної репутації Державної служби України з безпеки на транспорті.

Декларування

Відділом з питань запобігання та виявлення корупції на постійній основі проводилася роз'яснювальна робота та надавалася методична і консультаційна допомога працівникам Укртрансбезпеки з питань заповнення декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування на сайті Національного агентства, а з метою додаткового ознайомлення бажаючих з відповідним порядком заповнення такої декларації, забезпечено розміщення на офіційному вебсайті Укртрансбезпеки Роз'яснень щодо застосування окремих положень Закону України «Про запобігання корупції» стосовно заходів фінансового контролю.

У той же час, за звітний період цього року виявлено 4 факти неподання/несвоєчасного подання декларацій звільненими працівниками Укртрансбезпеки, які є суб'єктами декларування відповідно до Закону України «Про запобігання корупції», в результаті чого, на виконання вимог Порядку

перевірки факту подання суб'єктами декларування декларацій відповідно до Закону України «Про запобігання корупції» та повідомлення Національного агентства з питань запобігання корупції про випадки неподання чи несвоєчасного подання таких декларацій, затвердженого рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції від 06 вересня 2016 року № 19 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 листопада 2016 року за № 1479/29609, підготовлено та надіслано до Національного агентства з питань запобігання корупції відповідні повідомлення встановленої форми.

Конфлікт інтересів

За звітний період Відділом та Департаментом роботи з персоналом забезпечено опрацювання матеріалів і врегулювання у 10 працівників Укртрансбезпеки потенційного конфлікту інтересів відповідно до вимог, передбачених положеннями статті 28, пункту 2 частини першої статті 29 та статті 33 Закону України «Про запобігання корупції», а саме шляхом перевірки керівником, стану та результатів виконання особою завдання, вчинення нею дій, змісту рішень чи проєктів рішень, що приймаються або розробляються особою пов'язаних із предметом конфлікту інтересів, а також виконання особою завдання, вчинення нею дій, розгляд справ, підготовка та прийняття нею рішень у його присутності.

З метою недопущення виникнення реального чи потенційного конфлікту інтересів кандидатами на зайняття вакантних посад Укртрансбезпеки додатково застосовується складання відповідних опитувальних листів (самостійного тесту) на предмет виявлення конфлікту інтересів, що в подальшому враховується при розгляді кадрових питань. У звітному періоді такий тест складено 257 особами.

Забезпечення організації проведення спеціальної перевірки

З метою належного виконання вимог статей 56-58 Закону України «Про запобігання корупції» забезпечено проведення спеціальної перевірки відносно 3 осіб, що претендували на зайняття посад в Укртрансбезпеці, які передбачають відповідальне або особливо відповідальне становище, та посад з підвищеним корупційним ризиком та розпочато ще 46.

Участь уповноваженого підрозділу в службових розслідуваннях та перевітках окремих питань діяльності структурних підрозділів Укртрансбезпеки, а також опрацювання повідомлень (звернень) з ознаками корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень

У звітному періоді Відділом досліджувались питання виконання статті 24 ЗУ «Про запобігання корупції», під час намагання надання неправомірної вигоди працівниками Укртрансбезпеки, так, протягом 2023 року було повідомлено про 24 факти намагання надання неправомірної вигоди, про що відповідно до встановленого алгоритму було поінформовано спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції.

У той же час відповідно до статті 28 ЗУ «Про запобігання корупції» уповноваженим підрозділом з питань запобігання та виявлення корупції Укртрансбезпеки спільно з іншими самостійними структурними підрозділами апарату Укртрансбезпеки забезпечено опрацювання матеріалів і надано суб'єкту призначення пропозиції щодо вжиття заходів врегулювання конфлікту інтересів у 10 державних службовців та працівників Укртрансбезпеки відповідно до вимог, передбачених положеннями Закону України «Про запобігання корупції».

Також, уповноваженим підрозділом з питань запобігання та виявлення корупції Укртрансбезпеки із залученням фахівців інших самостійних структурних підрозділів Укртрансбезпеки проведено 3 службових розслідування, за поданням спеціально уповноваженого суб'єкта у сфері протидії корупції.

У той же час проведено 42 службові перевірки, у тому числі з приводу виявлених фактів недотримання вимог Закону України «Про запобігання корупції» чи інших порушень, які можуть бути причинами та передумовами вчинення державними службовцями та працівниками Укртрансбезпеки корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, а також встановлення наявності у їх діях/бездіяльності ознак дисциплінарного проступку.

За наслідками чого, стосовно 4 державних службовців та працівників Укртрансбезпеки матеріали скеровано до спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції, а стосовно 4 запропоновано суб'єкту призначення розглянути питання щодо вжиття заходів дисциплінарного впливу у встановленому законодавством порядку.

Насамкінець треба зазначити, що Відділом відповідно до стратегічних напрямків на 2024 рік визначено затвердження та імплементація Кодексу етичної поведінки працівників Державної служби України з безпеки на транспорті, розроблення Антикорупційної програми Державної служби України з безпеки на транспорті на 2024-2026 роки, розробка Порядку організації роботи із повідомленнями про можливі факти вчинення державними службовцями та працівниками Державної служби України з безпеки на транспорті корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, інших порушень Закону України «Про запобігання корупції».

Результати внутрішнього контролю

Контроль діяльності територіальних органів Укртрансбезпеки в установленому порядку здійснює Департамент внутрішнього контролю, відповідно до покладених на нього завдань:

- за 2023 рік проведено виїзні моніторинги до територіальних органів Укртрансбезпеки за результатами яких надано пропозиції з метою покращення їх діяльності;
- ініційовано службові розслідування стосовно працівників Відділів за результатами проведення яких застосовано дисциплінарні стягнення у вигляді догани.

На постійній (щоденній) основі проводиться перевірка щодо дотриманням службової дисципліни, правил етичної перевірки та вимог чинного законодавства працівниками територіальних органів Укртрансбезпеки.

Разом з тим, працівниками Департаменту внутрішнього контролю проведено 32 службових розслідування за фактами виявлених порушень трудової/службової дисципліни під час виконання посадових обов'язків інспекторами та за результатами застосовано дисциплінарні стягнення у вигляді догани. Слід зазначити, що за результатами проведення **2-ох** службових розслідувань було прийнято рішення про скерування матеріалів до правоохоронних органів з метою вжиття відповідних заходів реагування. Крім того, стосовно ще **1-го** керівника територіального органу надіслано заяву до правоохоронних органів без проведення службового розслідування, оскільки його дії містили ознаки кримінального правопорушення. За результатами розгляду цієї заяви було внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Департаментом внутрішнього контролю здійснюється постійна комунікація з працівниками гарячої лінії Укртрансбезпеки, у разі надходження скарги на дії працівників відбувається оперативна перевірка інформації та встановлення всіх обставин справи, за фактом виявлення порушень трудової/службової дисципліни під час виконання посадових обов'язків розпочинається службове розслідування.

Департамент внутрішнього контролю приймає активну участь у цифровізації функцій контролю:

1. Обладнання GPS трекерами службових автомобілів інспекторів.
2. Забезпечення інспекторів портативними відеореєстраторами.
3. Обладнання пунктів габаритно-вагового контролю стаціонарними камерами цілодобового онлайн спостереження.
4. Запровадження онлайн передачі даних з пересувних пунктів габаритно-вагового контролю щодо зважування вантажних автомобілів в реальному часі.

GPS трекери: більшість службових автомобілів, що використовують інспектори під час здійснення рейдових перевірок (перевірок на дорозі) обладнано GPS трекерами, які через супутниковий зв'язок передають інформацію про місце знаходження, швидкість, кілометраж, що дає змогу контролювати інспекторів під час виконання ними посадових обов'язків.

Портативні відеореєстратори: всіх інспекторів забезпечено портативними відеореєстраторами, відео з них зберігається на хмарному сховищі, що дає змогу постійного контролю за належним виконанням посадових обов'язків останніми та знижує корупційні ризики.

Стаціонарні камери ГВК: відновлено роботу 5 стаціонарних камер на пунктах габаритно-вагового контролю, з метою належного спостереження в реальному часу, що дає змогу посилити контроль за діяльністю інспекторів

Укртрансбезпеки під час здійснення ГВК. Додатково планується облаштування ще близько 28 пунктів, однак у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, командування ЗСУ не погоджує роботу частини стаціонарних камер через місцезнаходження пунктів ГВК біля блокпостів ЗСУ.

Онлайн передача даних з пересувних пунктів ГВК: активно ведуться роботи стосовно розвитку сегменту онлайн передачі даних з пересувних пунктів габаритно-вагового контролю щодо зважування вантажних автомобілів в реальному часі, це дасть широкі можливості контролю діяльності інспекторів та дозволить мінімізувати корупційні ризики.

Розпочату роботу над розробкою та тестуванням програмного забезпечення «**ЄІнспектор**». Дана модель передбачає можливість онлайн перегляду безпосередніх дій інспектора під час складання акту. Це значно зменшить потенційні корупційні ризики та забезпечить прозорість проведення рейдових перевірок.

Крім того, Укртрансбезпека на постійній основі проводить активну співпрацю з Управлінням стратегічних розслідувань Національної поліції України та Державним бюро розслідувань щодо викриття злочинних дій працівників служби та надає повне сприяння у проведенні слідчих дій для притягнення винних осіб до відповідальності, що підтверджується публікаціями на офіційних веб - сайтах.

Слід зазначити, що постійно здійснюється перевірка кандидатів на вакантні посади Укртрансбезпеки щодо доброчесності, моніторингу способу життя, притягнення до адміністративної, кримінальної відповідальності тощо. За результатами перевірки погоджено 78,2 %, не погоджено 21,8 %.
